C

FORMA.

Ocimum pedali altitudine profilit, furculoſum, ramulis rotundis, folio Mercurialis, diluti uiroris. Floret particulatim, primò parte inferiore, demum ſuperiore: floſculo candido, ſemine pullo nigróue, cui cortex obducitur. Radix una deſcendit in altitudinem, craſsior & lignoſa, cæteræ à lateribus funduntur exiles ac prolixæ.

LOCVS.

Paſsim in figulinis uaſis mulieres extra feneſtras ædium fouent Ocimũ. In hortis etiam ſatum prouenit.

TEMPVS.

Iunio & Iulio menſibus floret, dein ſemen producit.

TEMPERAMENTVM.

Ocimum ex ſecundo eſt ordine calefacientium, cum excrementitia quadam humiditate.

VIRES. EX DIOSCORIDE.

Copioſe comeſtum oculorum aciem hebetat, aluum emollit, flatus mouet, urinam cit, lac euocat, ægreq; in uentre mutatur. Illitum cum polentæ farina, roſaceo & aceto, inflammationibus, marinię draconis & ſcorpionis ictibus auxilio eſt. Per ſe autem cum uino Chio oculorũ doloribus. Oculorum caligines ſuccus eiuſdem abſtergit, eorundemq; fluxiones exiccat. Semen potum quibus atra bilis gignitur, difficultati urinæ, inflatiſq; conuenit. Olfactu per nares attractum, copioſa ſternutamenta mouet. Quod idem herba efficit. Porrò inſtante ſternutamento oculos comprimere oportet. Sunt qui Ocimum cauent minimeq; comedunt, quandoquidem manducatũ, & in ſole poſitum uermes gignat. Libyes autem adiecerunt, quod ſi feriantur à ſcorpione qui Ocimum ederint, nullo dolore conflictari.

D

EX GALENO.

Ocimum excrementitiã humiditatem habet, proinde nec cõmodum eſt quod in corpus ſumatur. Cæterum foris illitum, ad digerendum & concoquendũ utile eſt. Plericq; hoc etiam ut obſonio utuntur, ex oleo & garo offerentes. Vitioſioris autem ſucci eſt. Admentiuntur ob hoc quidam dicentes, ſi tritum fictili nouo indatur, celerrimè intra paucos dies ſcorpiones gignere, præſertim ubi quis quotidie ollam ſoli expoſitam calfecerit. Sed hoc ſanè à uero abeſt. Id porrò uerè de eo dixeris, prauí ſucci, ſtomacho inimicum, & concoctu pertinax olus eſſe.

EX PLINIO.

Ocimum Chryſippus grauiter increpuit, inutile eſſe dicens ſtomacho, urinæ, oculorum quoq; claritati. Præterea inſaniam facere, & lethargos, & iecinoris uitia, ideoq; capras id aſpernari: hominibus quoq; fugiendum cenſet. Adijciunt quidam, tritum ſi operiatur lapide, ſcorpionẽ gignere: cõmanducatum, & in ſole poſitum, uermes afferre. Alij uerò, ſi eo die feriatur quiſpiam à ſcorpione qui ediderit Ocimum, ſanari non poſſe. Quinimò tradunt aliqui, manipulo Ocimi cum cancris decem marinis uel fluuiatilibus trito, cõuenire ad eum ſcorpiones à proximo omnes. Diodotus in empiricis, etiam pediculos facere Ocimi cibum. Secuta ætas alacriter defendit, nam id eſſe capras, nec minus quàm mentham & rutam ſcorpionũ terreſtrium ictibus, marinorumq; uenenis mederi cum uino, addito aceto exiguo. Vſu quoq; cõpertum, deficientibus ex aceto odoratum ſalutarem eſſe. Item lethargicis, & inflammatis refrigerationi. Illitũ capitis doloribus cum roſaceo, aut myrteo, aut aceto. Item oculorum epiphoris impoſitum ex uino. Stomacho quoq; eſſe utile, inflationes & ructum ex aceto diſſoluere ſumptum. Aluum ſiſtere impoſitum. Vrinam ciere. Sic & morbo regio & hydropicis prodeſſe. Choleras eo & deſtillationes ſtomachi inhiberi. Ergo etiam cœliacis Philiſtio dedit, & coctum dyſentericis & colicis Pliſtonicus. Aliqui & in tenaſmo, & ſanguinẽ excreantibus, in uino. Contra duritiam præcordiorũ illinitur mammis. Extinguit quoq; lactis prouentum. Auribus

utiliſsi-

A utiliſsimũ infantium, præcipuè cum adipe anſerino
ribus, ſternutamenta mouet, & deſtillationes capit
in cibo ex aceto. Verrucas mixto atramento ſutori

EX SYMEONE SE

Baſilica ocima olfacta cor & caput iuuant. Si aq
& ſomnum conciliant. Semen eorum cardiacis affe
rem ex atra bile ortam, in hilaritatem & lætitiam m

APPENDIX.

Vides in referendis Ocimi facultatibus non par
Galenũ & Plinium, ita ut uix pugnantes illorum ſe
re cõſultum erit ut hic, quemadmodũ in aliis etiam
qui quodammodo inter hos medius interiectus, cõ
in iis quæ σύμπεψιν καὶ διαφόρησιν, id eſt, concoctionem
mnat uerò internum, ob excrementitiũ humorem
Et ad hunc etiam ſcopum reſpiciens, pleraſq; alias
ctiones tollere poteris.

DE ORIGANO. CA

NOMINA.

ΟΡΙΓΑΝΟΣ Græcis, Origanus uel Orig
ſuũ retinuit, Germanis Wolgemůt/D
mũntz nominatur. Origanum uerò qu
tionem apud Græcos inuenit, ἀπὸ τοῦ ὄρους,
Herodianus quod uiſum exacuat nomen duxiſſe
B clarifico, quaſi aciem oculorum illuſtrans. Theodo
uerſo datũ putat, à ῥίγῳ, quod eſt algeo, fieri ῥίγανον,
aſcita litera principe, o, in Origanum eſſe confictu
minimè refrigeret.

GENERA.

Origani genera ſeu rectius cognomina quatuor
ticum, Onitis, Tragoriganũ, & ſylueſtre. Primum a
tera à pecoribus cognomenta deſumpſerunt. Oni
ac in cibo gratum eſſet. Tragoriganũ, quaſi hircinu
ratione quàm quod eius pabuli uoluptate animal h
ne cultura, & ſua ſponte proueniat, cognominatur
cum nomenclationũ tum hiſtoriæ ambiguitate ua
Latinorum nõ facilè ſit quicquam in ſolidum de hi
ſylueſtre nimirum & uulgare, pro omnibus pictum
utcunque nominibus diſtinguantur, una tamen o
admodum incerta, multum operæ aut laboris ten
rium putaui.

FORMA.

Origanum uulgare fruticulus eſt, tam foliis quà
lis, comante ſupra cacumen umbella, in qua flores
albo purpurei, odore iucundo prędíti emicãt. Ex q
Origanum hoc uulgare, Tragoriganũ, uel ſaltem
quod hoc ut Dioſcorides refert, foliis & ramulis ſyl

LOCVS.

Montibus cliuoſisq; locis gaudet Origanum n
ſepes naſcitur.